

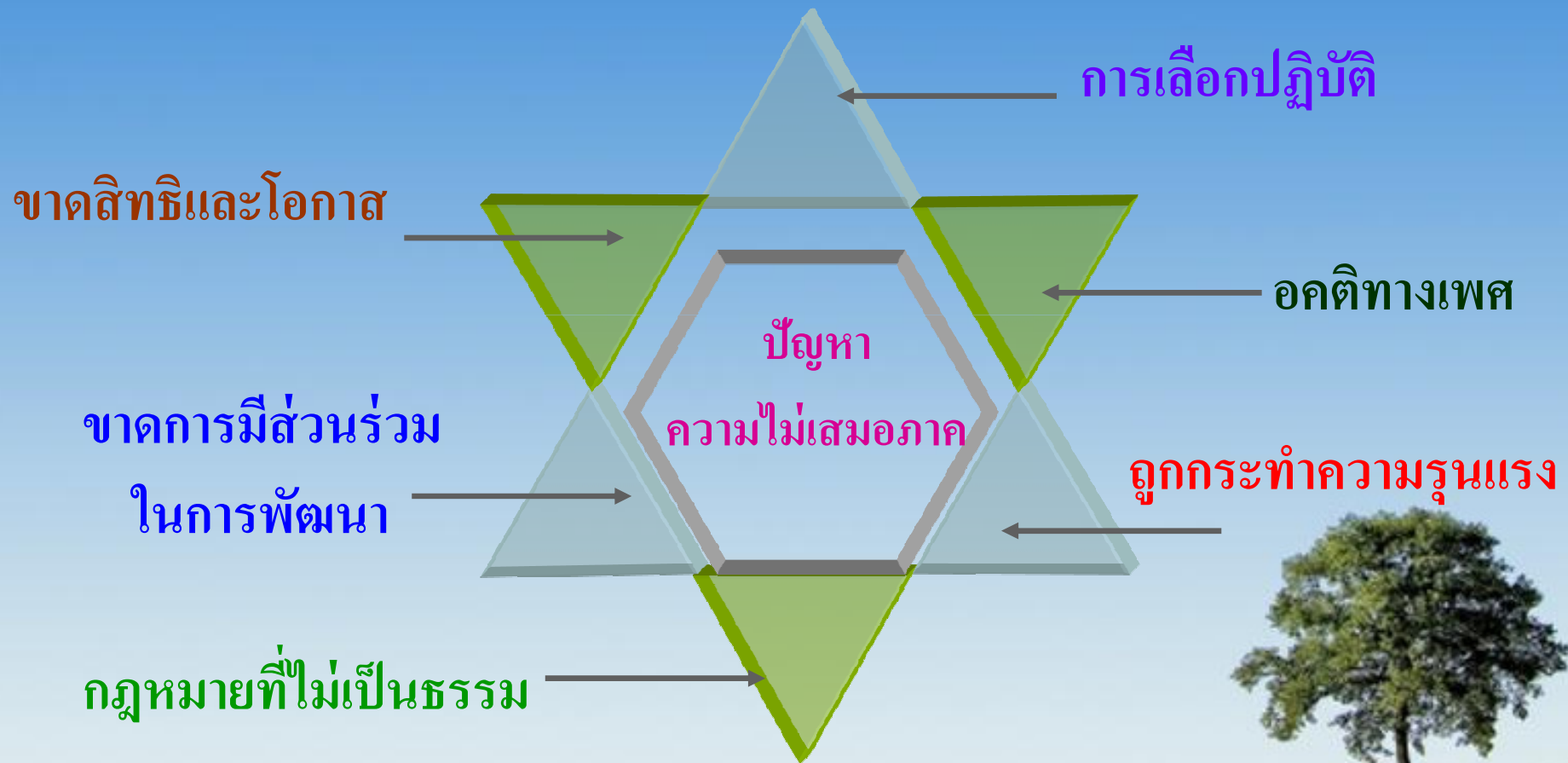
แนวนโยบายการพัฒนาสตรีและการส่งเสริม ความเสมอภาคหญิงชายในประเทศไทย

นางรัชนี สุดจิตร

รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ทำไมต้องพัฒนาสตรี

และส่งเสริมความเสมอภาคและบทบาทหญิงชาย

พันธกรณีระหว่างประเทศ

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีทุกรูปแบบ (2522)

ปฏิญญาและแผนปฏิบัติการ
ปักกิ่ง (2538)

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ(2543)

MDGs

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ของสหประชาชาติ
(Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination
against Women – CEDAW) ปี 2522 ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี 2528

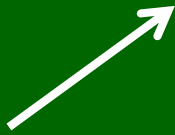
เสมอภาคด้านโอกาส

เสมอภาคในการเข้าถึง

เสมอภาคในผลที่ได้รับ

ตระหนักว่าหญิงชายแตกต่างกัน

ต้องมีมาตรการที่แตกต่างกัน

เพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน

ความเป็นมา และภาคีสมาชิก

- เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ประกันสิทธิมนุษยชนของสตรี จัดทำขึ้นโดยสหประชาชาติ และได้รับการรับรองจากที่ประชุม สัมมนาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 34 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522
- ปัจจุบัน มีประเทศต่าง ๆ ลงนามในอนุสัญญา ฯ รวม 183 ประเทศ
- ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา CEDAW โดยการภาคยานุวัติ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2528

อนุสัญญา CEDAW จะขจัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงได้อย่างไร

สาระสำคัญของอนุสัญญา CEDAW

การเป็นภาคีอนุสัญญา หมายถึงการยอมรับที่จะปฏิบัติตามหลักการของอนุสัญญา คือ

- การไม่เลือกปฏิบัติ (ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา)
- การคำนึงถึงความเสมอภาคในผลลัพธ์ (มีโอกาสและเข้าถึงทรัพยากรไม่เพียงพอต้องได้รับผลลัพธ์/ประโยชน์อย่างเป็นธรรมด้วย)
- รัฐมีพันธะสัญญาที่รัฐต้องดำเนินการ

มีบทบัญญัติรวม 30 ข้อ โดยมี

ข้อ 1 – 16 เป็นบทบัญญัติในเรื่องของมาตรการดำเนินการ

คำจำกัดความเรื่องการเลือกปฏิบัติ

การออกกฎหมายเพื่อประกันสิทธิโอกาส

การมุ่งขจัดอคติทางเพศและเจตคติดั้งเดิม

การสร้างความเข้าใจและการคุ้มครองสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

การคำนุญ้ย และการแสวงหาประโยชน์จากการค้าหญิง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร การกำหนดนโยบายรัฐ

สิทธิในเรื่องสัญชาติ โอกาสในการศึกษา

การทำงานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม

การทำนิติกรรมสัญญา

สิทธิในการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว

**และข้อ 17 - 30 เป็นเรื่องของการติดตามการปฏิบัติงานตามอนุสัญญา
กลไกการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐภาคี ได้แก่**

- คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี
- ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 25 คน ที่ได้รับเลือกโดยรัฐภาคี จากรายชื่อที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ เสนอเข้าไป

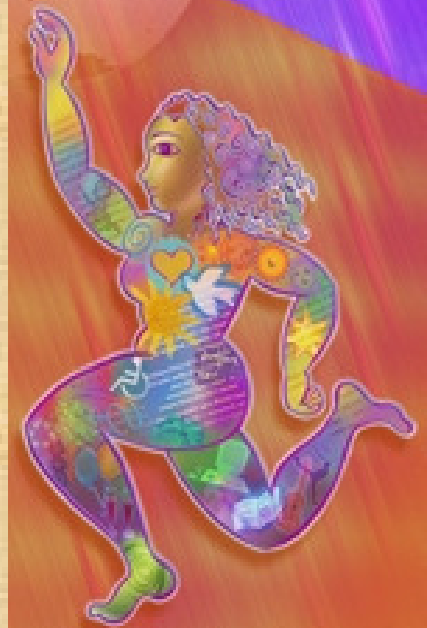
จาก CEDAW สู่การดำเนินงานของประเทศไทย :

- ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา CEDAW ข้อ 18 รัฐภาคีจะต้องเสนอรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามอนุสัญญา ๑ ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่อนุสัญญา ๑ มีผลบังคับใช้ และหลังจากนั้นอย่างน้อยทุก ๆ 4 ปี ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการ CEDAW และภายหลังจากที่คณะกรรมการ ๑ พิจารณารายงานแล้ว จะเชิญผู้แทนรัฐภาคีเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ๑ เพื่อหารือ และตอบคำถามเกี่ยวกับ รายงานดังกล่าว

ประเทศไทยได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการ CEDAW แล้ว 3 ครั้ง

- ฉบับแรก เสนอในปี พ.ศ 2530
- ฉบับรวม 2 -3 เสนอในปี พ.ศ. 2539
- ฉบับรวม 4-5 เสนอในปี พ.ศ. 2546
- ฉบับรวม 6-7 อยู่ระหว่างการดำเนินการเสนอเข้า ครม.

The Sex Discrimination Act is administered by the Sex Discrimination Commissioner under the auspices of the Human Rights and Equal Opportunity Commission.

ปฏินญาปักกิ่ง

- ความเป็นมา

องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมระดับโลกว่าด้วยเรื่องสตรี ครั้งที่4 พ.ศ.2538 ณ กรุงปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีประเทศเข้าร่วมประชุม 189 ประเทศ และร่วมลงนามรับรองปฏินญา

สาระสำคัญ

- การประกาศเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ โดยเน้นการส่งเสริมความเสมอภาค การพัฒนา และสันติภาพ โดยกำหนดประเด็นที่น่าห่วงใย ที่ต้องมีการดำเนินการ 12 ประเด็น คือ

1. สตรีกับความยากจน
2. การศึกษาและฝึกอบรมของสตรี
3. สตรีและสุขภาพอนามัย
4. ความรุนแรงต่อสตรี
5. สตรีและความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ
6. สตรีและเศรษฐกิจ
7. สตรีในอำนาจและการตัดสินใจ
8. กลไกทางสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี
9. สิทธิมนุษยชนของสตรี
10. สตรีกับสื่อมวลชน
11. สตรีและสิ่งแวดล้อม
12. เด็กผู้หญิง

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

(Millennium Development Goals - MDGs)

- คือ เป้าหมายที่รัฐสมาชิกสหประชาชาติ 189 แห่ง ตกลงยอมรับกันที่จะพยายามบรรลุให้ได้ภายใน พ.ศ. 2558 และได้ประกาศอย่างเป็นทางการในการประชุมสุดยอดสหัสวรรษ (Millennium Summit) ใน พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) ที่ซึ่งผู้นำโลก 189 คนได้ยอมรับข้อผูกมัดตามคำประกาศสหัสวรรษของสหประชาชาติ (United Nations Millennium Declaration) ซึ่งสนับสนุนแผนการปฏิบัติการเพื่อไปสู่เป้าหมาย 8 ประการนั้น รวมทั้งกำหนดขอบเขตเวลาและตัวชี้วัดเพื่อประเมินเป้าหมายของการพัฒนาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดของ MDGs

- การขจัดความยากจนและความหิวโหย
- การพัฒนาการศึกษาขั้นประถม
- การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศ
- การลดอัตราการตายของเด็ก
- การพัฒนาสุขภาพของแม่
- การป้องกันโรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคติดต่ออื่น ๆ
- การรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในโลก

ในประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา
23 สิงหาคม 2554

มติคณะรัฐมนตรี 31 กรกฎาคม 2544

แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 30 ... ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ... การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ จะกระทำไม่ได้

มาตรา 80 รัฐต้อง... ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 114 (เรื่อง ส.ว.) ... ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสม ... ในการสรรหาให้คำนึงถึงองค์ประกอบจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน โอกาสและความเท่าเทียมกันทางเพศ

นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา

23 สิงหาคม 2554

ข้อ 4.5 นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

4.5.1 ส่งเสริมการพัฒนาให้ครอบครัวและสังคมไทยมีความมั่นคง อบอุ่น โดยเพิ่มสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว...

4.5.3 สร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกรูปแบบ

นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา

23 สิงหาคม 2554

ข้อ 4.5 นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

4.5.4 สนับสนุนบทบาทของสตรีไทยในการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเสมอภาค ด้วยการปกป้องสิทธิของสตรี ปรับปรุงกฎหมายที่คุ้มครองสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว และดึงศักยภาพของสตรีให้มีส่วนร่วมพัฒนาประเทศ...

มติคณะรัฐมนตรี 31 กรกฎาคม 2544

1. รับทราบการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญา CEDAW

2. เห็นชอบ ดังนี้

2.1 ให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม มอบหมายผู้บริหารระดับรองปลัดกระทรวงหรือรองอธิบดีขึ้นไป จำนวน 1 คน ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (CGEO)

2.2 มอบหมายหน่วยงานระดับสำนัก / กอง ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point) และจัดทำแผนแม่บทการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

บทบาทหน้าที่ของ CGEO

1. ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในส่วนราชการ
2. ริเริ่มและจัดให้มีกิจกรรมสร้างความเข้าใจในแนวคิดบทบาทหญิงชายให้กับข้าราชการ
3. ติดตาม ตรวจสอบ รับฟังและให้คำปรึกษาแนะนำในการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการให้เป็นไปตามหลักความเสมอภาค
4. สร้างเครือข่ายการดำเนินการเกี่ยวกับบทบาทหญิงชายระหว่างส่วนราชการ

บทบาทหน้าที่

ศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

- Ø มีหน้าที่ดำเนินการให้แก่ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (CGEO) ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับแผนแม่บทด้านการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย
- Ø ติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย และความเสมอภาคระหว่างหญิงชายของส่วนราชการ

การส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

ส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายการขับเคลื่อนการในหน่วยงานภาครัฐ

• ผู้บริหารด้านการ
เสริมสร้างบทบาท
หญิงชาย (Chief
Gender Equality
Officer - CGEO)

คณะกรรมการ กยส.
และ กสส.

• ศูนย์ประสานงานด้าน
การส่งเสริมความเสมอภาค
ระหว่างหญิงชาย (Gender
Focal Point - GFP)

- แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔
- มาตรฐานการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย
- ข้อมูลจำแนกเพศ/การจัดทำงานวิจัย

คณะกรรมการนโยบายและ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรี (กยส.)

- นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกฯ ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
- รมว.กระทรวงการพัฒนาลังคมฯ
- ปลัดกระทรวงต่างประเทศ,มหาดไทย,ยุติธรรม,แรงงาน,วัฒนธรรม,ศึกษาธิการ,สาธารณสุข
- เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- เลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการสำนักงาน
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ประธานสภาสตรี
- ประธานสภาสังคมสงเคราะห์
- และผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนา สถานภาพสตรี (กสส.)

- รองประธาน กยส. คนที่สอง เป็นประธาน
- ผู้แทนกระทรวง พม.,มหาดไทย,ยุติธรรม,แรงงาน,วัฒนธรรม,ศึกษาธิการ,สาธารณสุข,สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกรุงเทพมหานคร
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประธาน กยส.แต่งตั้งจำนวน 5 คน
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

กลไกระดับชาติในการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

1. คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์
การพัฒนาสภาพสตรีแห่งชาติ (กยส.)
ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

กลไกระดับชาติในการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

2. คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสถานภาพสตรี (กสส.) ซึ่งมี รองศาสตราจารย์จूरู
วิจิตรวาทการ เป็นประธาน

การขับเคลื่อนการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

1. การจัดประชุมมอบนโยบายส่งเสริมความเสมอภาค ระหว่างหญิงชาย นายกรัฐมนตรีพบ CGEO

2. กิจกรรม CGEO VISIT

เพื่อประชุมหารือร่วมกับระหว่าง
CGEO สค. กับ CGEO กรมต่างๆ

3. การพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะ Gender Focal Point ให้มีความตระหนักและมึองค์ความรู้เรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

4. การสนับสนุนผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการ ตามแผนแม่บทการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่าง หญิงชาย

พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ดำเนินการแล้ว

- พรบ.ชื้อบุคคล พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2548
- พรบ.ค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.2551
- พรบ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2550
“การเรียกค่าทดแทนจากคู่หมั้นและเหตุฟ้องหย่า”
- พรบ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ.2550
“นิยามของคำว่า การข่มขืนกระทำชำเรา”
- พรบ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ.2550
“การทุเลาการบังคับโทษหญิงมีครรภ์”

ฯลฯ

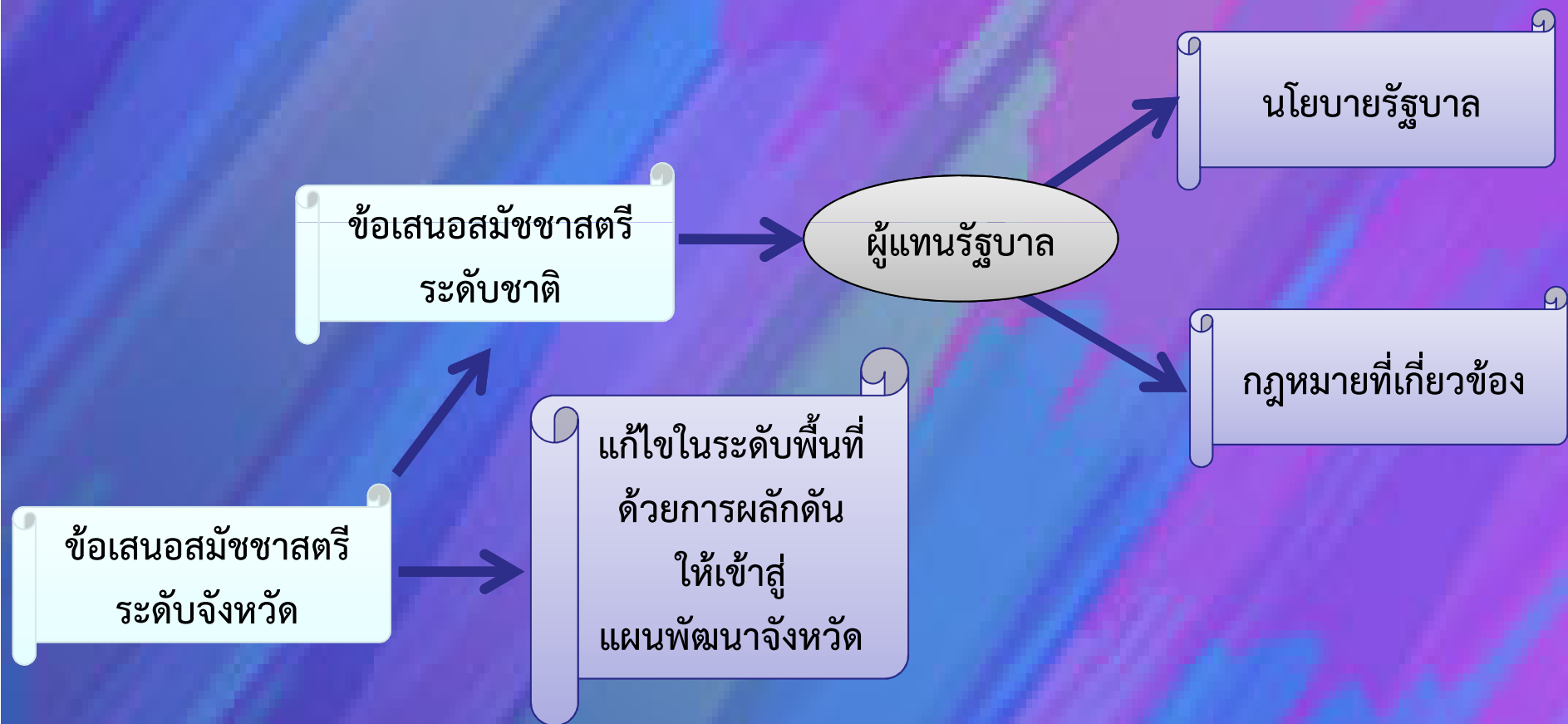
กำลังผลักดัน

- ร่าง - พรบ. ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.....
อยู่ระหว่างการพิจารณาของ
คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
- ร่าง – พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ฉบับที่พ.ศ.....
“การกำหนดสัดส่วนของหญิงใน อบต.”
กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา
- การผลักดันให้ภาคเอกชนอนุญาตให้ผู้ชายลา
เพื่อดูแลภรรยาและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย
หลังคลอด ปัจจุบันมีประกาศกระทรวงแรงงาน
ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2555 เรื่อง
“ขอความร่วมมือสถานประกอบการกิจการอนุญาต
ให้ลูกจ้างลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร”

พัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสตรีด้วยกระบวนการสมัชชาสตรี

พัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

หลักสูตรมิติหญิงชายในครอบครัว
(Gender in Family)

นักเรียนนายร้อยตำรวจหญิง
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552

ความรู้เรื่องความเสมอภาคหญิงชายใน
หลักสูตรการเรียนการสอน
ตั้งแต่ระดับอนุบาล

กระทรวงศึกษาธิการ
ตั้งกรรมการพิจารณาหลักสูตร
โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น
กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

ผลักดันระบบงบประมาณอย่างมีมุมมองมิติหญิงชาย (Gender Budgeting)

ความคิดริเริ่มในการจัดทำงบประมาณ
เชิงมิติหญิงชาย
ไม่ได้มีวัตถุประสงค์
เพื่อจัดสรรงบประมาณแยกสำหรับ
ผู้หญิงโดยเฉพาะ

คือ การวิเคราะห์รายจ่ายหรือวิธีการหาเงินของทาง
ราชการ โดยใช้มุมมองบทบาทหญิงชาย
โดยการระบุผลกระทบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กผู้ชาย โดย
เปรียบเทียบกับผู้ชายและเด็กผู้ชาย

คำถามหลักของการจัดทำงบประมาณประเภทนี้คือ :

- มาตรการการเงินนั้นๆ มีผลกระทบอย่างไร
ต่อความเสมอภาคหญิงชาย
- มาตรการดังกล่าวทำให้ความเสมอภาค
หญิงชายลดลงเพิ่มขึ้น หรือปล่อยไว้เช่นเดิม
ไม่มีการเปลี่ยนแปลงต่อความเสมอภาค
หญิงชาย

ส่งเสริมให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพสตรี

ผมจะช่วยคุณคิดและ
ส่งเสริมคุณให้ดีขึ้น
ตามที่คุณต้องการ

บทบาทภาคีการพัฒนา

Thank You !